

Ouderbetrokkenheid

panelgesprekken studiedag LOWAN 2024

Hoe kun je ouders van nieuwkomers betrekken bij het onderwijs? Hoe ga je daarbij verstandig om met de taalbarrière? En hoe houd je rekening met cultuurverschillen en (soms grote) verschillen tussen ouders? Over deze vragen gingen experts Paul Nijhof, Ria Goedhart en Maja Zuiderveld met elkaar in gesprek tijdens het panelgesprek 'Ouderbetrokkenheid'.

Iedereen die in het nieuwkomersonderwijs weet: de kennismakingsfase met ouders en kind is goud waard! Maar hoe zorg je voor een goede start voor zowel ouders als kind?

Een intake is meer dan administratie

Paul Nijhof breekt een lans voor een goede en gedegen intake. Waarom? Je bouwt hiermee vertrouwen en een relatie op, maakt contact met de ouders wat m.b.t. de uitwisseling van het kind later weer ten goede komt. Zijn advies:

- Neem de moeite om je van tevoren te verdiepen in de thuistaal van het gezin. Wanneer je hen bij de intake begroet in de eigen taal heb je daar profijt van.
- Probeer het administratieve deel vooraf al af te ronden. Met behulp van vertaalapps, kunnen ouders vaak vooraf al een deel van de papieren invullen.

"Kleine acties hebben soms grote gevolgen", aldus Paul Nijhof.

Maja Zuiderveld merkt op dat wij vooral veel van de ouders verwachten en veel over hun uitstorten bij bijv. een intake. Haar advies met betrekking tot de intake: *"Probeer eens*

na te gaan welke verwachtingen ouders van ons en ons onderwijs hebben."

Ouders afwezig? Oordeel niet.

Als een leerling eenmaal op school begonnen is, merk je soms dat het ouders niet lukt om naar school te komen. Het kan dan al snel lastig worden om opnieuw met ouders in gesprek te gaan. Wat kunnen onderwijsprofessionals dan het beste doen?

Ria Goedhart legt uit dat het zichtbaar afwezig zijn van ouders géén graadmeter is voor dat de ouders niet betrokken zijn. *"Laat ouders hoe dan ook weten wat er op school gebeurt, wat de school verwacht van hun kind. Zo kunnen ouders thuis de kinderen helpen met het huiswerk, met naar de bibliotheek gaan, alvast een boek (in eigen taal) voorlezen e.d. Oordeel daar niet over."*

Zoek naar mogelijkheden

Een vraag van één van de deelnemers uit de zaal gaat over de soms beperkte beschikbaarheid van ouders die hier als arbeidsmigrant werken. Sommige ouders krijgen met enige regelmaat geen vrij van hun werkgever om op oudergesprek te komen. Wat is dan het advies? Paul Nijhof heeft op zijn school vaak te maken met arbeidsmigranten.

Hij kijkt op zijn school vooral naar welke verschillende mogelijkheden voor oudercontact dan ingezet kunnen worden. Bijvoorbeeld door het maken van een online afspraak (Teams of Zoom) of door te communiceren via WhatsApp. Deze apps bieden als voordeel de directe vertaalmogelijkheden.

Ria Goedhart benadrukt dat je desnoods naar de ouders toe kunt aan. Ook tipt Paul dat je een netwerk kunt opzetten met meertalige mensen en deze als tolk kunt inzetten. Dit verlaagt soms de drempel om toch op een uitnodiging in te gaan.

..welke verwachtingen hebben ouders van ons en onderwijs onderwijs?

Verkeersveiligheid en zwemvaardigheid

Uit de zaal komen vragen over hoe je omgaat met zaken als zwemmen, fietsen en schaatsen. Waar en bij wie ligt de verantwoordelijkheid? Het panel is eensgezind: onder schooltijd ben je verantwoordelijk voor de veiligheid van leerlingen, maar als school ben je niet verantwoordelijk voor incidenten buiten schooltijd. Denk wel samen met externe partners na over hoe je de veiligheid van deze doelgroep kunt vergroten zowel tijdens als na schooltijd.

Ouderbetrokkenheid werkt

Onderzoek heeft uitgewezen dat goede ouderbetrokkenheid voor de leerling enorm ondersteunend is aan de algehele ontwikkeling. Ouders hebben een brugfunctie en hebben de regie over hun kind.

Tegelijkertijd merken we als onderwijsprofessionals ook dat ouders soms

nog erg bezig zijn met het op orde brengen van hun leefruimte, integreren en/of wennen aan Nederland. De mate waarin ouders kunnen participeren verschilt hierdoor. Toch is het belangrijk dat we ouders de regie geven, niet voor hen beslissen en meerdere pogingen doen om ouders te betrekken. Ria Goedhart: *"Maak*

gebruik van de brugfunctie die ouders kunnen vervullen en geef de ouders de kans om ouder van hun kind te zijn". En ook hier weer is het gesprek en de participatie van ouders van groot belang.

Ria adviseert om niet uit te gaan van aannames, 'dat kunnen de ouders niet' of 'ouders wonen niet op het azc, dus we zien ze nooit'. *"Denk out-of-the-box! Ga vooral na wat ouders wél kunnen en haal ze de school binnen!"*

Kwaliteit boven kwantiteit

Investeer in goede gesprekken, is het advies van Paul, Maja en Ria. Dit start met een goede intake. Voer daarna een aantal goede gesprekken waarbij je de tijd neemt om met elkaar in gesprek te gaan over hoe de leerling het doet op school, maar ook over hoe de ouders kinderen thuis kunnen helpen.

Maja Zuiderveld: *"Zo'n gesprek voer je niet in 10 minuten. Neem de tijd en stel ouders ook vragen over wederzijdse verwachtingen. Voer liever minder maar hele goede gesprekken, dan veel korte (curatieve) gesprekken. Een warm contact met ouders levert een warm contact met de leerling op en andersom."*

Bronnen genoemd in panelgesprek:

Pharos: [goed ouderschap](#)

It's my child: [school en ouders](#)

Misschien moet je iets lager mikken – [bol.com](#)